Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0079

Usuwanie barier na jednolitym rynku obrony

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie eliminowania barier na jednolitym rynku obrony (2025/2143(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

– uwzględniając deklarację wersalską przyjętą na nieformalnym posiedzeniu szefów państw i rządów 11 marca 2022 r.,

– uwzględniając „Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa”, zatwierdzony przez Radę 21 marca 2022 r. i poparty przez Radę Europejską 25 marca 2022 r.,

– uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2017/2315 z 11 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia stałej współpracy strukturalnej (PESCO) oraz ustalenia listy uczestniczących w niej państw członkowskich[1],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie[2],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinie

---

1 Dz.U. L 331 z 14.12.2017, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj.

2 Dz.U. L 146 z 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj.

obronności i bezpieczeństwa i zmieniającą dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE[3],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092[4],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1525 z 20 lipca 2023 r. w sprawie wspierania produkcji amunicji[5],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418 z 18 października 2023 r. w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA)[6],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2643 z 16 grudnia 2025 r. ustanawiające program na rzecz europejskiego przemysłu obronnego oraz ramy środków w celu zapewnienia terminowej dostępności i dostaw produktów związanych z obronnością (rozporządzenie EDIP)[7],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2653 z 19 grudnia 2025 r. zmieniające rozporządzenia (UE) 2021/694, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697, (UE) 2021/1153 i (UE) 2024/795 w odniesieniu do tworzenia zachęt do inwestycji związanych z obronnością w budżecie UE w celu wdrożenia planu ReArm Europe[8],

– uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2025/1106 z 27 maja 2025 r. ustanawiające Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy (SAFE) poprzez Wzmocnienie Europejskiego Przemysłu Obronnego[9],

– uwzględniając wniosek Komisji z 17 czerwca 2025 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie

---

3 Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj.
4 Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.
5 Dz.U. L 185 z 24.7.2023, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj.
6 Dz.U. L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj.
7 Dz.U. L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj.
8 Dz.U. L, 2025/2653, 22.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj.
9 Dz.U. L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

przyspieszenia wydawania zezwoleń na projekty w zakresie gotowości obronnej (COM(2025)0821), wniosek Komisji z 17 czerwca 2025 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia: (WE) nr 1907/2006, (WE) nr 1272/2008, (UE) nr 528/2012, (UE) 2019/1021 i (UE) 2021/697 w odniesieniu do gotowości obronnej oraz ułatwienia realizacji inwestycji w obronność i poprawy warunków dla przemysłu obronnego (COM(2025)0822), a także wniosek Komisji z 17 czerwca 2025 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy: 2009/43/WE i 2009/81/WE w odniesieniu do uproszczenia wewnątrzunijnych transferów produktów związanych z obronnością oraz uproszczenia zamówień publicznych w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności (COM(2025)0823) w ramach pakietu zbiorczego dotyczącego gotowości obronnej z 17 czerwca 2025 r.,

– uwzględniając konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej poświęconego europejskiej obronności, w szczególności konkluzje z 6 i 20 marca, 26 czerwca i 23 października 2025 r.,

– uwzględniając swoją rezolucję z 25 marca 2021 r. w sprawie wdrożenia dyrektywy 2009/81/WE dotyczącej zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa oraz dyrektywy 2009/43/WE dotyczącej transferu produktów związanych z obronnością[10],

– uwzględniając swoją rezolucję z 2 kwietnia 2025 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za 2024 r.[11],

– uwzględniając swoją rezolucję z 25 listopada 2025 r. w sprawie aspektów instytucjonalnych sprawozdania poświęconego przyszłości europejskiej konkurencyjności (sprawozdanie Draghiego)[12],

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 5 marca 2024 r. pt. „Nowa Strategia na rzecz europejskiego przemysłu obronnego – osiągnięcie gotowości UE dzięki zdolnemu do reagowania i odpornemu europejskiemu przemysłowi obronnemu” (JOIN(2024)0010),

– uwzględniając wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej w latach 2024–2029 pt. „Wybór Europy”, przedstawione 18 lipca 2025 r. przez ówczesną kandydatkę na urząd przewodniczącego Komisji Europejskiej Ursulę von der Leyen,

– uwzględniając sprawozdanie M. Draghiego z 9 września 2024 r. pt. „Przyszłość europejskiej konkurencyjności”, a w szczególności jego

---

10 Dz.U. C 494 z 8.12.2021, s. 54.
11 Dz.U. C, C/2025/4388, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
12 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0285.

rozdział czwarty dotyczący poprawy bezpieczeństwa i zmniejszenia zależności,

– uwzględniając sprawozdanie S. Niinistö z 30 października 2024 r. pt. „Razem bezpieczniej – wzmocnienie gotowości cywilnej i wojskowej oraz przygotowania w Europie”,

– uwzględniając sprawozdanie E. Letty z 10 kwietnia 2024 r. pt. „Znacznie więcej niż rynek. Szybkość, bezpieczeństwo, solidarność – wzmocnienie jednolitego rynku w celu zapewnienia zrównoważonej przyszłości i dobrobytu wszystkim obywatelom UE”,

– uwzględniając wspólną białą księgę Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 19 marca 2025 r. pt. „Wspólna biała księga w sprawie obronności europejskiej – Gotowość 2030” (JOIN(2025)0120),

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając opinie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Bezpieczeństwa i Obrony (A10-0017/2026),

A. mając na uwadze, że przez dziesięciolecia zamówienia publiczne w dziedzinie obronności były domeną szczebla krajowego, co oznaczało fragmentację przemysłu, bariery regulacyjne, niedoinwestowanie, rozbieżne oceny zagrożeń i cele polityki zagranicznej, brak zintegrowanego planowania zdolności, brak zagregowanego popytu i konkurowanie o własność intelektualną oraz uniemożliwiło powstanie efektywnego i w pełni zintegrowanego jednolitego rynku obrony i osłabiło interoperacyjność systemów obronnych państw członkowskich, a tym samym powoduje znaczne dodatkowe koszty ponoszone przez podatników, osłabia zdolność UE do dbania o bezpieczeństwo swoich obywateli i europejską bazę technologiczno-przemysłową sektora obronnego oraz uniemożliwia pełną autonomię strategiczną Europy, jej odporność i jej konkurencyjność;

B. mając na uwadze, że w sprawozdaniach Letty i Draghiego w kontekście największych wyzwań podkreślono szereg słabości strukturalnych wpływających na konkurencyjność europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego oraz wskazano na rozdrobnienie, niewystarczające wydatki publiczne na obronność, ograniczony dostęp do finansowania i potrzebę stworzenia prawdziwego jednolitego rynku obrony; mając na uwadze, że w białej księdze w sprawie przyszłości obronności europejskiej podkreślono, iż działania powinny koncentrować się na zasadach i procedurach dotyczących zamówień publicznych w dziedzinie obronności, transferach produktów związanych z obronnością wewnątrz UE i wzajemnym uznawaniu krajowych zezwoleń certyfikacyjnych; mając

na uwadze, że w sprawozdaniu Niinistö podkreślono również potrzebę zwiększenia ogólnej gotowości Europy, w tym integracji odporności cywilnej i wojskowej, a także zwrócono uwagę, że również te potrzeby efektywniej może zaspokoić jednolity rynek obrony;

C. mając na uwadze, że odporna, konkurencyjna i innowacyjna europejska baza przemysłowa sektora obronnego ma zasadnicze znaczenie dla realizacji Strategicznego kompasu oraz zapewnienia UE zdolności odstraszania i obrony w świetle agendy „Gotowość 2030”; mając na uwadze, że wymaga to spójnej polityki przemysłowej i technologicznej, która wspiera zdolności interoperacyjne, zabezpiecza krytyczne łańcuchy dostaw, wspiera małe i średnie przedsiębiorstwa oraz propaguje innowacje podwójnego zastosowania;

D. mając na uwadze, że w przeszłości nadmiernie rygorystyczne podejście państw członkowskich do kwestii transferów wewnątrz UE i kontroli wywozu miało szczególnie niekorzystny wpływ na przedsiębiorstwa z sektora obronnego pochodzące z mniejszych państw członkowskich, co pokazuje, w jaki sposób jeden punkt newralgiczny może zakłócić funkcjonowanie łańcuchów dostaw w całej UE; mając na uwadze, że MŚP napotykają szczególne bariery wejścia na rynki obrony; mając na uwadze, że w obecnych unijnych regułach konkurencji i ramach w zakresie pomocy państwa brakuje szczegółowych przepisów dotyczących wspólnych transgranicznych projektów obronnych, co może utrudniać współpracę przemysłową i konsolidację; mając na uwadze, że nie istnieje żadne szczególne wyłączenie grupowe ani podobny mechanizm ułatwiający realizację projektów obronnych finansowanych przy pomocy unijnych instrumentów finansowych, co skutkuje niepewnością prawną w przypadku przedsiębiorstw zaangażowanych we wspólne prace badawcze i rozwojowe; mając na uwadze, że brak odpowiednich ram własności intelektualnej i zasad wydawania licencji na badania i rozwój w dziedzinie obronności finansowane ze środków publicznych ogranicza produkcję certyfikowanych modeli europejskich i pogarsza skuteczność instrumentów wspólnego udzielania zamówień;

E. mając na uwadze, że europejski przemysł obronny boryka się z poważnym niedoborem wykwalifikowanych pracowników i starzejącą się siłą roboczą, co grozi utrudnieniami w produkcji i zahamowaniem rozwoju; mając na uwadze, że różne krajowe wymogi w zakresie postępowań sprawdzających dla pracowników i przedsiębiorstw przemysłu obronnego uniemożliwiają zacieśnianie współpracy transgranicznej, ponieważ przedsiębiorstwa lub inżynierowie posiadający zezwolenie na dostęp do informacji niejawnych w jednym państwie członkowskim muszą przechodzić długotrwałą podwójną weryfikację w innych państwach członkowskich; mając na uwadze, że szybkie przyjmowanie i stosowanie innowacyjnych technologii przez

europejskie siły zbrojne jest utrudnione ze względu na długie cykle rozwoju i wysoką awersję do ryzyka;

F. mając na uwadze, że aby zwiększyć wsparcie publiczne dla tych inwestycji, zyski i korzyści gospodarcze należy rozłożyć w sposób zrównoważony i proporcjonalny w całej UE, uwzględniając specyfikę krajowych baz przemysłowych w dziedzinie obronności; mając na uwadze, że współpraca transgraniczna powinna również zapewniać sprawiedliwy i pełny udział MŚP i spółek o średniej kapitalizacji w łańcuchu wartości w dziedzinie obronności oraz wzmacniać spójność regionalną w całej UE; mając na uwadze, że inwestycje w dziedzinie obronności mogą przyczynić się do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy w wielu regionach, a tym samym pomóc w realizacji celów spójności;

G. mając na uwadze, że ostatnie wydarzenia ujawniły ryzyko koncentracji łańcucha dostaw w europejskim sektorze obronnym, a krytyczne produkty związane z obronnością i nakłady na obronę często zależą od jednego dostawcy lub bardzo ograniczonej liczby dostawców; mając na uwadze, że taka koncentracja stwarza pojedyncze punkty niepowodzenia i podatności na zagrożenia w czasach kryzysu, co podkreśla pilną potrzebę dywersyfikacji i redundancji źródeł dostaw;

H. mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem Draghiego w 2022 r. europejskie zamówienia realizowane na zasadzie współpracy stanowiły jedynie 18% wydatków na zamówienia na sprzęt obronny, czyli znacznie poniżej poziomu odniesienia wynoszącego 35%, uzgodnionego w ramach Europejskiej Agencji Obrony; mając na uwadze, że celem politycznym UE jest, aby do 2030 r. co najmniej połowa jej sprzętu obronnego pochodziła z produkcji europejskiej;

I. mając na uwadze, że utworzenie jednolitego rynku obrony jest docelowo środkiem służącym zagwarantowaniu Europie bezpieczeństwa i strategicznej autonomii, a nie celem samym w sobie; mając na uwadze, że integracja przemysłowa w dziedzinie obronności powinna służyć zdolności UE do ochrony jej obywateli i wartości, zapewnienia odporności i odstraszania oraz utrzymania swobody działania; mając na uwadze, że należy znaleźć równowagę między efektywnością rynku a koniecznością zagwarantowania suwerenności i solidarności;

J. mając na uwadze, że wspólne unijne planowanie zdolności, rozwój, produkcja i zamówienia w dziedzinie obronności umożliwiłyby poprawę wydajności i skuteczności inwestycji publicznych oraz zwiększyły korzyści przemysłowe i operacyjne, a tym samym wzrosłaby społeczna i polityczna akceptacja dla niezbędnego podwyższenia inwestycji w obronność w czasach ograniczonych środków budżetowych oraz znacznie poprawiłaby się zdolność UE i jej państw członkowskich do osiągnięcia pełnej gotowości obronnej

przed 2030 r. i do utworzenia prawdziwej europejskiej unii obrony; mając na uwadze, że takie wspólne działania w UE powinny być skoordynowane z procesami planowania NATO i że należy unikać niepotrzebnego powielania działań;

K. mając na uwadze, że państwa członkowskie rozważą zwiększenie inwestycji i zacieśnienie współpracy w ramach wspólnych projektów obronnych tylko wtedy, gdy projekty te będą dotyczyć rozwoju zdolności wojskowych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania dla ich sił zbrojnych;

L. mając na uwadze, że UE przedstawiła szereg inicjatyw mających na celu wzmocnienie jej gotowości obronnej, poprawę warunków inwestycyjnych i zachęcanie do wspólnych działań, ale jak dotąd nie zaproponowała działań transformacyjnych niezbędnych do utworzenia prawdziwego jednolitego rynku produktów związanych z obronnością; mając na uwadze, że unijne przepisy dotyczące zamówień publicznych w dziedzinie obronności (dyrektywa 2009/81/WE) i transferów wewnątrz UE (dyrektywa 2009/43/WE) nie zostały jeszcze kompleksowo zaktualizowane pomimo znaczących zmian w kwestii bezpieczeństwa; mając na uwadze, że zainteresowane strony często uważają obie dyrektywy za zbyt złożone, a transpozycję w państwach członkowskich za powolną i problematyczną, co wymaga nieproporcjonalnych wysiłków administracyjnych i prowadzi do fragmentacji rynku wewnętrznego;

M. mając na uwadze, że w kontekście rosnących zagrożeń geopolitycznych, w szczególności trwającej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie, ataków hybrydowych i prowokacji wymierzonych w UE, a także terroryzmu i niestabilności na Bliskim Wschodzie i w Afryce 90% obywateli UE słusznie oczekuje zacieśnienia współpracy w UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, w tym również w ramach NATO oraz z innymi partnerami o podobnych poglądach, w celu ochrony obywateli oraz obrony interesów i wartości UE na arenie międzynarodowej; mając na uwadze, że coraz bardziej niestabilna sytuacja w zakresie bezpieczeństwa w bezpośrednim sąsiedztwie UE wymaga spójnej i skoordynowanej reakcji, w szczególności w celu zapewnienia nieograniczonego przepływu produktów i usług związanych z obronnością;

Wizja jednolitego rynku obrony w Unii

1. przypomina, że zgodnie ze sprawozdaniem Draghiego ściślejsza współpraca mogłaby doprowadzić do ogromnych oszczędności w zakresie efektywności, sięgających nawet 30% rocznych wydatków na obronność w całej UE, i znacznie poprawić skuteczność obecnych wydatków na obronność; podkreśla wynikające stąd szeroko rozumiane korzyści w zakresie konkurencyjności, odporności i suwerenności strategicznej UE, gdyż wiążą się z tym znaczące możliwości zatrudnienia, rozwój gospodarczy i wiodąca pozycja

technologiczna całej UE; podkreśla, że prawdziwy jednolity rynek obrony ma kluczowe znaczenie dla wspierania konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw nie tylko w UE, ale także na rynku światowym, gdzie muszą one konkurować m.in. z amerykańskimi potentatami;

2. uważa, że dramatyczne wyzwania i zagrożenia stojące przed UE i jej państwami członkowskimi wymagają radykalnej zmiany myślenia, jeśli chodzi o współpracę i koordynację w kwestiach obronnych; podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie muszą zasadniczo zmienić swoje rozumienie produkcji w przemyśle obronnym poprzez rozwój prawdziwie jednolitego rynku obrony, o co zaapelowano w sprawozdaniach Letty, Draghiego i Niinistö, a także w białej księdze w sprawie przyszłości obronności europejskiej; wzywa państwa członkowskie do przezwyciężenia nacjonalistycznych odruchów, jeśli chodzi o ich krajową bazę przemysłową, do głębszego zastanowienia się nad korzyściami współpracy obronnej na szczeblu UE podczas krajowego planowania obronnego oraz do uznania zasadniczej roli aktywnego wsparcia ze strony instytucji i agencji UE na rzecz ułatwiania i koordynacji takiej współpracy przy jednoczesnym wzmacnianiu wzajemnego zaufania między wszystkimi zainteresowanymi stronami;

3. podkreśla, że jedynie prawdziwy jednolity rynek obrony może zapewnić środki niezbędne do rzeczywistego ustanowienia i utrzymania konkurencyjnej, innowacyjnej i odpornej europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, która będzie w stanie dostarczać potrzebny sprzęt w wymaganych terminach i na wymaganą skalę oraz uwolnić swój pełny potencjał gospodarczy, przemysłowy i finansowy; podkreśla, że prawdziwy jednolity rynek obrony ma zasadnicze znaczenie, aby wyeliminować braki w zdolnościach i przywrócić zdolność odstraszania, wobec czego jest niezbędnym fundamentem silnej, suwerennej i konkurencyjnej Unii;

4. wzywa państwa członkowskie i Komisję do szybkiego działania i stworzenia prawdziwego jednolitego rynku obrony przy uwzględnieniu zarówno strony podaży, jak i strony popytu; przypomina, że pilnie potrzebna jest agregacja popytu poprzez wspólne zamówienia i zarządzanie cyklem życia, uproszczenie przepisów i transgraniczna integracja przemysłowa na szczeblu UE, aby wyeliminować takie bariery i zmniejszyć zależność od państw spoza UE, na co wskazano w sprawozdaniach Letty i Draghiego;

5. przypomina, jak ważna jest legitymacja demokratyczna, zaufanie publiczne do instytucji, rozliczalność i przejrzystość w celu uzyskania niezbędnego poparcia publicznego dla zwiększonych wydatków w dziedzinie obronności; podkreśla, jak ważne jest zagwarantowanie sprawiedliwego i zrównoważonego podziału w całej UE kosztów i korzyści wynikających z gwałtownego wzrostu europejskich wydatków na obronność;

Bariery na drodze ku jednolitemu rynkowi obronnemu

6. podkreśla, że obecna struktura przemysłu obronnego prowadzi do niepotrzebnego powielania, zewnętrznej zależności i nieefektywności oraz utrudnia wzmocnienie europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego i poprawę gotowości obronnej UE; podkreśla, że w połączeniu z niedoinwestowaniem i brakiem programowania w zakresie długoterminowych wydatków obronnych fragmentacja ta uniemożliwia osiągnięcie korzyści skali, jakie mogłyby wyniknąć z połączenia zamówień na sprzęt obronny i jego produkcji w przedsiębiorstwach europejskich; podkreśla zasadniczą potrzebę zaradzenia rozdrobnieniu w przemyśle obronnym UE, wykorzystania potencjalnych korzyści skali oraz lepszego zrozumienia barier utrudniających funkcjonowanie jednolitego rynku obrony; podkreśla, że jednolity rynek obrony musi gwarantować równe możliwości uczestnictwa dla przemysłu i organizacji badawczych, w tym przedsiębiorstw typu start-up, ze wszystkich państw członkowskich, w tym mniejszych gospodarek, i nie powinien skutkować nadmiernie scentralizowanym modelem przemysłu obronnego; podkreśla, że taka struktura rynku przyczynia się do spójności gospodarczej poprzez tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy w produkcji oraz w dziedzinie badań i rozwoju w różnych regionach UE, w tym w regionach słabiej rozwiniętych gospodarczo; zauważa ponadto, że taka dywersyfikacja geograficzna przyczynia się do odporności i bezpieczeństwa dostaw, a także pomaga uniknąć monopoli i niekorzystnej sytuacji dla MŚP i spółek o średniej kapitalizacji;

7. ubolewa nad brakiem wyników obecnego skoordynowanego planowania zdolności i skoordynowanych wydatków na produkty związane z obronnością w całej UE, co doprowadziło do rozbieżnych zasad i kryteriów kwalifikowalności oraz nieefektywnego wydatkowania środków, spowodowało niepewność prawa i często skłania państwa członkowskie do priorytetowego traktowania współpracy dwustronnej z państwami spoza UE; ubolewa, że priorytety ustalane na szczeblu krajowym często uniemożliwiają owocną współpracę na szczeblu UE;

8. ubolewa nad utrzymującym się brakiem wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi, czego wyrazem jest m.in. niechęć do tworzenia regionalnych centrów kompetencji przemysłowych, ograniczona współpraca transgraniczna i ograniczone wspólne planowanie zdolności, niewystarczający poziom wewnątrzunijnych zamówień na towary i usługi związane z obronnością oraz powielane lub ostrożnościowe ograniczenia w odniesieniu do wewnątrzunijnych transferów wyposażenia obronnego, co utrudnia rozwój w pełni zintegrowanych europejskich łańcuchów dostaw i stanowi istotną przeszkodę dla rozwoju prawdziwego jednolitego rynku obrony;

9. uważa, że obecne ramy prawne UE nie stwarzają warunków dla zamówień na towary o szybkich cyklach innowacji, np. w dziedzinie rozwoju dronów; wyraża zaniepokojenie, że jednolitemu rynkowi obrony nadal szkodzi niewystarczająca harmonizacja, jeśli chodzi o stosowanie jego przepisów przez państwa członkowskie, oraz zbyt częste stosowanie wyłączenia przewidzianego w art. 346 TFUE, co utrudnia wspólne unijne zamówienia w dziedzinie obronności; podkreśla potrzebę specjalnego wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz małych spółek o średniej kapitalizacji w celu ułatwienia im współpracy w ramach łańcucha dostaw przemysłu obronnego w celu zwiększenia innowacji przy jednoczesnym tworzeniu nadmiarowych zdolności w przemyśle, które zwiększają odporność UE i bezpieczeństwo dostaw;

10. wyraża zaniepokojenie, że jednolitemu rynkowi obrony nadal szkodzi niewystarczająca harmonizacja, jeśli chodzi o stosowanie jego przepisów przez państwa członkowskie; jest zaniepokojony w szczególności częstym stosowaniem art. 346 TFUE, w związku z czym Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w kilku sprawach orzekł, że jest on wykorzystywany w sposób nieuzasadniony, a tym samym nadużywany; podkreśla potrzebę przyjęcia podejścia polegającego na ochronie istotnych interesów bezpieczeństwa UE z uwagi na obecną sytuację geopolityczną i zagrożenia dla jedności UE;

11. uważa, że pełne przestrzeganie przez państwa członkowskie wspólnego stanowiska UE w sprawie wywozu broni[13] stanowi ważny element sprawnie działającego jednolitego rynku obrony; uważa, że brak zharmonizowanego unijnego systemu kontroli wywozu oraz brak procedur wzajemnego uznawania różnych zezwoleń, licencji, certyfikatów i poświadczeń bezpieczeństwa nadal utrudnia funkcjonowanie jednolitego rynku obrony, gdyż ma to wpływ na transfery wewnątrzunijne; przypomina, że obecnie produkcja obronna w dużym stopniu opiera się na zintegrowanych transgranicznych łańcuchach dostaw w UE, w ramach których komponenty pochodzą z wielu państw członkowskich, co w przypadku zablokowania eksportu powoduje niepewność w przemyśle i w obrębie łańcuchów dostaw; podkreśla potrzebę praktycznego rozwiązania uwzględniającego rzeczywistość obecnej zależności od państw spoza UE, także z uwagi na rosnące znaczenie surowców krytycznych dla europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego oraz potencjalne narażenie na środki przymusu stosowane przez państwa spoza UE; podkreśla, że bez zagwarantowania i zaplanowania dostępu do surowców, takich jak metale ziem rzadkich, półprzewodniki i metale wysokiej jakości,

---

13 Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

nie będzie możliwe osiągnięcie ambitnych celów Europy w zakresie wzmocnienia obronności i autonomii strategicznej;

12. podkreśla, że koordynacja procesów rozwoju zdolności obronnych UE i państw członkowskich oraz procesu planowania i przeglądu obrony NATO ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia spójności i interoperacyjności między państwami członkowskimi a sojusznikami NATO nienależącymi do UE; ubolewa z powodu braku umowy o współpracy między NATO a UE, poświęconej wymianie informacji na temat standardów NATO (porozumienia standaryzacyjne), którą UE mogłaby egzekwować dzięki wiążącym instrumentom; podkreśla, że w ostatnich dziesięcioleciach niewydolność egzekwowania standardów prowadziła do nieefektywności, powielania działań i braku interoperacyjności i nadal stanowi problem;

Eliminowanie barier

13. wzywa Radę i Komisję do przeznaczenia w kolejnych wieloletnich ramach finansowych wystarczających środków finansowych na unijne programy obronne, aby skutecznie zachęcić państwa członkowskie do wspólnego rozwijania zdolności i do wspólnych zamówień, a ich przemysł obronny skłonić do ściślejszej współpracy transgranicznej; podkreśla potencjał nowych ram, takich jak europejskie projekty obronne będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym cztery sztandarowe projekty zaproponowane w Planie działania na rzecz gotowości obronnej do 2030 r., i struktury na potrzeby europejskich programów w dziedzinie uzbrojenia, w zakresie realizacji tych celów przy pomocy wystarczającego finansowania długoterminowego; podkreśla, że środki finansowe w pierwszej kolejności należy przeznaczać na projekty o wyraźnej europejskiej wartości dodanej, a także na interoperacyjność, długoterminową zrównoważoność przemysłową i w celu osiągnięcia skutków operacyjnych;

14. zwraca uwagę na obecne ograniczone zdolności produkcyjne europejskiego przemysłu obronnego, które się jednak powiększają, i wzywa państwa członkowskie do dokonywania zakupów na rynku europejskim, czyli do podejścia, w ramach którego priorytet mają wspólne zamówienia i większa produkcja produktów obronnych w ramach europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, w Ukrainie, w państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), a w drugiej kolejności dodatkowo w innych państwach spoza UE, z którymi UE podpisała partnerstwo na rzecz bezpieczeństwa i obrony, ponieważ zapewniłoby to europejskiej bazie technologiczno-przemysłowej sektora obronnego przewidywalną wielkość zamówień, pobudziło prywatne inwestycje w badania i rozwój w zakresie produktów związanych z obronnością oraz pomogło europejskiej bazie technologiczno-przemysłowej sektora obronnego dostarczać innowacyjne produkty obronne w wystarczających ilościach; wzywa

państwa członkowskie do podpisywania umów, które sygnalizowałyby stabilny średnio- i długoterminowy zagregowany popyt na produkty europejskie, tak aby zagwarantować pewność inwestycyjną, której europejska baza technologiczno-przemysłowa sektora obronnego potrzebuje, aby się rozwijać;

15. wzywa UE i jej państwa członkowskie do traktowania Ukrainy w jak największym stopniu jako integralnej części jednolitego rynku obrony poprzez ułatwianie partnerstw na szczeblu przemysłowym, dostęp do wspólnych mechanizmów zamówień publicznych i udział w unijnych programach takich jak Europejski Fundusz Obronny i specjalny Instrument Wsparcia Ukrainy w ramach programu na rzecz europejskiego przemysłu obronnego, aby umożliwić Ukrainie stopniową integrację z łańcuchami dostaw w obrębie europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, gdyż przyszłość Ukrainy leży w UE, a jej integracja przyniesie korzyści zarówno europejskiej bazie technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, mianowicie dzięki zaawansowanym ukraińskim technologiom obronnym sprawdzonym na polu walki i innowacyjnym zdolnościom przemysłu, jak i ukraińskiej bazie technologiczno-przemysłowej;

16. uważa, że należy znacznie usprawnić wdrażanie dyrektywy 2009/81/WE w sprawie zamówień w dziedzinie obronności i newralgicznych zamówień w dziedzinie bezpieczeństwa, i wzywa Komisję do zaproponowania ambitnych zmian; podkreśla, że pożytecznym rozwiązaniem jest umożliwienie państwom członkowskim wzajemnego korzystania z ich umów ramowych w celu poprawy gotowości obronnej UE w perspektywie krótkoterminowej, ponieważ umożliwi im to szybsze i wydajniejsze udzielanie zamówień, a jednocześnie oczekuje, że w perspektywie długoterminowej zamówienia będą od samego początku realizowane na podstawie wspólnych umów ramowych opracowanych zgodnie z europejskimi kryteriami udzielania zamówień; wzywa państwa członkowskie do stosowania różnych form umów przewidujących innowacje, konkurencję i prywatne inwestycje kapitałowe przy jednoczesnym zagwarantowaniu pełnej zgodności z zasadami konkurencji, wymogami uczciwości i standardami antykorupcyjnymi, a także przypomina, że europejskie rynki kapitałowe odgrywają kluczową rolę w finansowaniu innowacji obronnych; uważa ponadto, że podczas przeglądów dyrektywy 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych[14] należy uwzględniać aspekty związane z bezpieczeństwem i obroną, takie jak obecność komponentów cywilnych w towarach wojskowych; w tym kontekście wzywa Komisję do przedstawienia zaktualizowanej wersji partnerstw na rzecz

---

14 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

innowacji w dziedzinie obronności w ramach planowanego kompleksowego przeglądu dyrektywy 2009/81/WE, aby lepiej dostosować ten instrument do specyfiki rynku obronnego i obecnej trudnej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa;

17. podkreśla, że stosując unijne zasady konkurencji i pomocy państwa, Komisja musi priorytetowo traktować jedność i integralność jednolitego rynku, aby nie powodować zakłóceń konkurencji i chronić równe warunki działania i spójność między państwami członkowskimi, a jednocześnie musi zwracać szczególną uwagę na mniejsze państwa członkowskie, których zdolności fiskalne do wspierania krajowego przemysłu obronnego są relatywnie bardziej ograniczone; podkreśla, że szerokie wykorzystanie dotacji krajowych do wspierania inwestycji w dziedzinie obronności grozi fragmentacją jednolitego rynku i erozją równych warunków działania dla przedsiębiorstw, zwłaszcza dla MŚP, w całej UE;

18. wzywa Komisję do wydania zalecenia dotyczącego interpretacji art. 346 TFUE w celu wypracowania zharmonizowanego i jednolitego podejścia w całej UE, uwzględniającego potrzebę ścisłej ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa państw członkowskich oraz stosowania art. 346 w drodze wyjątku i stosownie do obecnej rzeczywistości, w której architektura bezpieczeństwa w UE cechuje się współzależnością; uważa, że Komisja powinna mieć możliwość oceny ogólnego wdrożenia art. 346 TFUE w poszczególnych przypadkach, aby zaradzić wszelkim potencjalnym nadużyciom strukturalnym zgodnie z orzecznictwem TSUE i obecną rzeczywistością, w której architektura bezpieczeństwa w UE cechuje się współzależnością;

19. podkreśla potrzebę zapewnienia ukierunkowanego wsparcia, w szczególności w zakresie testowania prototypów nowych produktów, oraz priorytetowego traktowania inwestycji w technologie powstające i przełomowe; podkreśla wartość dodaną ścisłej współpracy z ukraińskimi podmiotami z sektora obronnego i technologicznego w tych wysoce innowacyjnych dziedzinach; podkreśla znaczenie ochrony rentowności finansowej przedsiębiorstw, w tym MŚP, które inwestują w takie innowacje; podkreśla, że konkretne środki powinny ułatwiać transgraniczną współpracę między MŚP, zwłaszcza w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, sztucznej inteligencji, technologii bezzałogowych i technologii podwójnego zastosowania, w oparciu o istniejące centra doskonałości w państwach członkowskich;

20. wzywa państwa członkowskie i Komisję do ustanowienia europejskiej inicjatywy „Akcelerator innowacji obronnych”, analogicznie do modeli koncepcyjnych takich jak amerykańska Agencja Zaawansowanych Projektów Badawczych w Obszarze Obronności (DARPA) lub akcelerator innowacji obronnych NATO (DIANA), w ramach której to inicjatywy finansowano by projekty badawcze w

dziedzinie obronności charakteryzujące się wysokim ryzykiem i możliwością wysokich zysków oraz umożliwiono szybką ścieżkę testowania i włączania przełomowych technologii do europejskich programów zdolności obronnych; zauważa, że istniejące instrumenty UE w zakresie badań i rozwoju, w tym Europejski Fundusz Obronny, unijny system innowacji w dziedzinie obronności (EUDIS) oraz centrum innowacji w dziedzinie obronności UE, pozostawiają prawo własności do wyników beneficjentom oraz przyznają Komisji i współfinansującym państwom członkowskim jedynie ograniczone prawa niezwiązane z produkcją; wzywa Komisję do opracowania odpowiedniego systemu własności intelektualnej, dostosowanego do poufnego charakteru kwestii związanych z obronnością, a jednocześnie wystarczająco atrakcyjnego zarówno dla krajowych ministerstw obrony, jak i dla przemysłu, aby program ten mógł zaspokajać potrzeby i realizować priorytety w zakresie zdolności;

21. podkreśla potrzebę uproszczenia przepisów i potrzebę wyeliminowania przeszkód utrudniających wewnątrzunijny transfer produktów obronnych, co obejmuje wzajemne uznawanie kryteriów i certyfikację oraz uproszczenie wniosków o uprzednią zgodę; ubolewa nad ograniczonym stosowaniem generalnych zezwoleń na transfer na mocy dyrektywy 2009/81/WE i nad powszechnym korzystaniem z indywidualnych zezwoleń oraz wzywa państwa członkowskie do wykorzystania wszystkich możliwości uproszczenia przepisów i zmniejszenia obciążeń administracyjnych w obecnych ramach prawnych; wzywa Komisję do pilnego przedstawienia wniosków mających na celu dalszą harmonizację wewnątrzunijnego transferu produktów związanych z obronnością, aby uprościć obrót takimi produktami w UE, a zwłaszcza do wyeliminowania wymogów dotyczących zezwoleń na komponenty, które już są lub mają być częścią produktu związanego z obronnością i jako takie nie podlegają transferowi ani nie mogą być eksportowane; ponadto wzywa państwa członkowskie do działań na rzecz osiągnięcia tego samego celu oraz do szybkiej transpozycji i wdrożenia środków zaproponowanych w pakiecie zbiorczym dotyczącym gotowości obronnej w odniesieniu do wewnątrzunijnych transferów produktów związanych z obronnością; wzywa państwa członkowskie do ścisłego przestrzegania wspólnego stanowiska UE w sprawie wywozu broni oraz do zbadania, czy możliwa jest dalsza harmonizacja przepisów dotyczących wywozu towarów związanych z obronnością; jako ewentualne punkty wyjścia proponuje harmonizację systemów kontroli wywozu, rozszerzenie zakresu stosowania generalnych zezwoleń na transfer lub stosowanie traktatu z Akwizgranu oraz wzmocnienie dyrektywy ICT[15] w celu

---

15 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (Dz.U. L 157 z 27.5.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/66/oj).

ułatwienia transferu produktów związanych z obronnością w obrębie UE;

22. wzywa Komisję, Europejską Agencję Obrony i państwa członkowskie do opracowania systemu wzajemnego uznawania poświadczeń i certyfikatów bezpieczeństwa, tak aby poświadczenia wydane w jednym państwie członkowskim były akceptowane również w innych państwach członkowskich; proponuje powołanie dobrowolnej konwencji ds. umów o wzajemnym uznawaniu, poświęconej poświadczeniom bezpieczeństwa między państwami członkowskimi, przy czym na mocy takiej umowy przedsiębiorstwo lub osoba fizyczna posiadająca krajowe poświadczenie bezpieczeństwa w jednym państwie członkowskim uzyskałaby uznanie tego poświadczenia przez inne państwa, które przystąpiłyby do umowy, z zastrzeżeniem odpowiedniej wymiany informacji i nadzoru; zwraca się do Europejskiej Agencji Obrony o ułatwienie opracowania tych ram i wzywa państwa członkowskie do ich szybkiego przyjęcia;

23. podkreśla konieczność wzmocnienia odporności europejskich łańcuchów dostaw w dziedzinie obronności oraz ograniczenia liczby pojedynczych punktów grożących niepowodzeniem i narażeniem na potencjalne środki przymusu ze strony państw spoza UE, czego przykładem są groźby Chin dotyczące ograniczenia wywozu surowców; domaga się, aby podczas wdrażania europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych[16] szczególną uwagę poświęcono potrzebom w zakresie obronności;

24. wzywa Komisję i państwa członkowskie do tworzenia zachęt do dywersyfikacji łańcuchów dostaw, w tym do udzielania wsparcia nowym podmiotom wchodzącym na rynek i MŚP; podkreśla, że dążenie do efektywności kosztowej nie może zagrażać bezpieczeństwu dostaw na szczeblu krajowym; wzywa Komisję do monitorowania ryzyka związanego z łańcuchem dostaw i identyfikowania obszarów niebezpiecznej koncentracji, a także do regularnego składania sprawozdań z postępów w zakresie dywersyfikacji dostaw; ponadto wzywa Komisję do podjęcia działań w sytuacjach, w których podwykonawcy z krajów spoza UE odmawiają dostawy materiałów, jeśli mają one być wykorzystane do celów wojskowych; podkreśla potrzebę stworzenia ram prawnych zapewniających wiarygodność umów w całym łańcuchu dostaw w dziedzinie obronności; wzywa Komisję do gromadzenia zapasów strategicznych zgodnie z europejską strategią na rzecz unii gotowości; podkreśla w związku z tym znaczenie systemu

---

16 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1252 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (Dz.U. L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

bezpieczeństwa dostaw ustanowionego w ramach programu na rzecz europejskiego przemysłu obronnego;

25. podkreśla potrzebę zadbania o to, aby produkcja przemysłu obronnego, inwestycje i tworzenie wartości były zrównoważone geograficznie i przyczyniały się do konwergencji gospodarczej i społecznej w UE, a jednocześnie zwiększały odporność dzięki dywersyfikacji geograficznej i odzwierciedlały realne zagrożenia dla bezpieczeństwa, przed jakimi stoją państwa członkowskie w swoim sąsiedztwie; wzywa do planowania inwestycji w obronność w taki sposób, aby wzmacniać spójność społeczną w regionach i państwach członkowskich oraz między nimi, a jednocześnie zwiększać odporność w czasach kryzysów obronnych, pod warunkiem że nie będzie to sprzeczne z takimi celami jak oszczędność kosztowa, szybkość i konkurencja;

26. wzywa Komisję do wydania jasnych wytycznych dotyczących sposobu uwzględniania kwestii związanych z obronnością i bezpieczeństwem w decyzjach dotyczących kontroli połączeń przedsiębiorstw mających wpływ na europejską bazę technologiczno-przemysłową sektora obronnego w zgodzie z unijną polityką konkurencji; ponadto zwraca się do Komisji o zbadanie możliwości wprowadzenia konkretnych zmian w unijnych przepisach prawa konkurencji, aby wyjść naprzeciw specyficznym potrzebom przemysłu obronnego, takich jak ukierunkowane wyłączenie grupowe dla projektów badawczo-rozwojowych w dziedzinie obronności finansowanych z programów UE; podkreśla, że bezpieczeństwo dostaw i ograniczenie zależności strategicznych należy traktować jako kryteria dodatnie przy ocenie połączeń lub środków pomocy w sektorze obronnym;

27. podkreśla potrzebę bardziej proaktywnej roli UE w podtrzymywaniu inwestycji w technologie i produkty podwójnego zastosowania, w szczególności gdy stanowią one część łańcuchów dostaw produktów związanych z obronnością, w celu poprawy bezpieczeństwa dostaw i odporności UE na zagrożenia hybrydowe i pojawiające się zagrożenia; opowiada się za promowaniem cywilnej komercjalizacji tych technologii jako sposobu na rozszerzenie możliwości rynkowych, wywołanie pozytywnych efektów ubocznych i wzmocnienie europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, co jednocześnie będzie sprzyjać synergii między rozwojem wojskowym a cywilnym; wzywa Komisję i państwa członkowskie do tworzenia zachęt do ograniczania łańcuchów dostaw najważniejszych czynników produkcji związanych z obronnością do terytorium UE, w tym poprzez wzmocniony instrument kapitałowy w dziedzinie obronności, skoncentrowany na późnym etapie komercjalizacji, finansowaniu rozszerzania działalności oraz dostępie MŚP do korytarzy testowych i cyberpoligonów; podkreśla, że należy w pełni wykorzystać potencjał powstającego sektora New Space i jego innowacyjność w zakresie technologii podwójnego zastosowania w

odniesieniu do rozwoju w dziedzinie obronności i rozwoju w domenie cywilnej;

28. wzywa Komisję do oceny dostosowań prawnych, proceduralnych i regulacyjnych, które byłyby konieczne, aby zapewnić UE i jej państwom członkowskim możliwość szybkiego wdrożenia zasad dotyczących zamówień publicznych i produkcji w dziedzinie obronności w przypadku wojny lub poważnego kryzysu bezpieczeństwa bez zakłóceń na jednolitym rynku; ponadto wzywa Komisję do dopilnowania, aby uwzględniono przy tym kwestię bezpieczeństwa dostaw przewidzianą w programie na rzecz europejskiego przemysłu obronnego; podkreśla znaczenie gotowości w postaci ram awaryjnych dotyczących zamówień publicznych w sytuacjach nadzwyczajnych i zwiększenia produkcji przemysłowej, które to ramy w razie potrzeby można by szybko uruchomić;

29. uważa, że instytucje i agencje UE powinny wzmocnić swoją rolę pomocniczą, jeśli chodzi o koordynację między państwami członkowskimi, i z zadowoleniem przyjmuje wkład Europejskiej Agencji Obrony, w szczególności za pośrednictwem planu rozwoju zdolności i skoordynowanego rocznego przeglądu w zakresie obronności, podkreślając, że należy w pełni wykorzystać wiedzę fachową tej agencji; podkreśla kluczową rolę Europejskiej Agencji Obrony w propagowaniu jednolitego rynku obrony i w tym kontekście wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia mandatu i zasobów agencji; opowiada się za większym zaangażowaniem agencji w inicjatywy obronne UE oraz w identyfikację utrzymujących się barier dla jednolitego rynku obrony; wzywa do dalszego rozwoju i umiejscowienia centrum innowacji w dziedzinie obronności w regionalnych strukturach agencji w celu rozszerzenia jego roli jako centralnej platformy łączącej MŚP, przedsiębiorstwa typu start-up, ośrodki badawcze i głównych wykonawców; jest przekonany, że wzmocnienie agencji pomoże budować wzajemne zaufanie i zacieśniać współpracę, co jest niezbędne do rozwoju jednolitego rynku obrony, ponieważ pozycja Europejskiej Agencji Obrony jest wyjątkowa i umożliwia godzenie interesów krajowych i europejskich; z zadowoleniem przyjmuje również wkład wielostronnych agencji ds. zamówień publicznych, takich jak Organizacja do spraw Współpracy w Zakresie Uzbrojenia, które promują harmonizację sprzętu między państwami członkowskimi a państwami partnerskimi spoza UE;

30. podkreśla potrzebę dalszego finansowania europejskiego przeznaczonego na wypełnienie luki komercjalizacyjnej w zakresie innowacji produktów związanych z obronnością; apeluje o solidniejsze instrumenty, aby zapewnić MŚP i spółkom o średniej kapitalizacji rzeczywisty i skalowalny dostęp do kapitału prywatnego i programów obronnych, w tym poprzez usprawnione zamówienia publiczne, przepisy sprzyjające innowacjom i wsparcie na rzecz nawiązywania kontaktów, co umożliwi im większy udział i sprawiedliwszy przydział środków; podkreśla znaczenie utworzenia

regionalnych inkubatorów technologii obronnych pod egidą centrum innowacji w dziedzinie obronności w celu wspierania transgranicznych konsorcjów MŚP, zapewnienia mentoringu w zakresie zamówień publicznych w dziedzinie obronności oraz ułatwienia testowania i walidacji innowacyjnych technologii we współpracy z użytkownikami końcowymi z sektora wojskowego;

31. podkreśla, że UE i NATO muszą podpisać kompleksową umowę o współpracy w zakresie planowania i rozwoju zdolności, aby zapewnić spójne i uzupełniające się planowanie oraz interoperacyjne zdolności obronne, a także o standaryzacji; podkreśla, że taka współpraca musi odbywać się z poszanowaniem autonomii obu organizacji przy jednoczesnym unikaniu powielania działań i promowaniu sprawiedliwego podziału obciążeń; wzywa Komisję, aby we współpracy z Europejską Agencją Obrony przygotowała wniosek ustawodawczy w sprawie opracowania zharmonizowanych ram UE w zakresie prawnie wiążących norm technicznych i certyfikacji produktów związanych z obronnością, opartych na europejskim systemie referencyjnym norm obronnych oraz – w stosownych przypadkach – poprzez włączenie wybranych porozumień standaryzacyjnych do prawodawstwa UE; ponadto wzywa Komisję do zaproponowania ram na potrzeby wspólnego europejskiego testowania i certyfikacji wyposażenia obronnego zamiast oddzielnej krajowej walidacji każdego produktu związanego z obronnością, w tym do zaproponowania wspólnych obiektów testowych i ośrodków certyfikujących; wzywa państwa członkowskie do dostosowania swoich działań w zakresie zamówień publicznych i rozwoju zdolności do priorytetów planowania obronnego NATO, co zapewni pełną interoperacyjność systemów i zapobiegnie tworzeniu równoległych struktur; podkreśla, że silniejszy i bardziej zintegrowany europejski przemysł obronny powinien zwiększyć wkład Europy w NATO i transatlantycki podział obciążeń przy jednoczesnym utrzymaniu otwartej współpracy z zaufanymi partnerami takimi jak Ukraina, kraje EOG/EFTA oraz państwa uczestniczące w partnerstwie w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; zachęca do wdrożenia natowskiego planu działania na rzecz szybkiego przyjmowania, którego celem jest przyspieszenie krajowych procesów zamówień i działań służących reformie cyklów zakupów, procedur testowania oraz ram certyfikacji, co ma zagwarantować, że innowacje wojskowe będą dotrzymywać kroku zagrożeniom;

32. odnotowuje zalecenia związane z obronnością przedstawione przez byłego premiera Włoch E. Lettę w 2024 r. w jego sprawozdaniu pt. „Much More Than a Market” [Znacznie więcej niż rynek]; zauważa, że przeszkody podatkowe i różne procedury dotyczące podatku od wartości dodanej w programach zamówień realizowanych na zasadzie współpracy utrudniają osiągnięcie celów gotowości obronnej do 2030 r., rozwój przemysłu obronnego i rozszerzenie wspólnych programów; wzywa Komisję do podjęcia działań następczych w związku ze sprawozdaniem Letty i do

zintensyfikowania wysiłków na rzecz zmniejszenia przeszkód podatkowych;

33. wzywa państwa członkowskie do propagowania wśród młodych ludzi kariery w dziedzinie technologii obronnych, w tym poprzez kampanie informacyjne na temat wkładu tego sektora w bezpieczeństwo Europy i innowacje technologiczne; zachęca do tworzenia partnerstw publiczno-prywatnych między przedsiębiorstwami z sektora obrony, instytucjami edukacyjnymi i rządami w celu tworzenia baz talentów; wzywa państwa członkowskie i Komisję do przedstawienia – w porozumieniu z partnerami społecznymi, w tym ze związkami zawodowymi – strategii dotyczących umiejętności w poszczególnych sektorach, takich jak programy szkoleniowe i możliwości uczenia się przez całe życie, aby zaradzić obecnym i przyszłym brakom umiejętności w przemyśle obronnym; w tym celu proponuje, aby agenda unii umiejętności wyraźnie uwzględniała sektor obronny, co ułatwi mobilność wykwalifikowanych pracowników między państwami członkowskimi do miejsc, gdzie są oni najbardziej potrzebni;

34. wzywa Komisję do dalszego szacowania potencjalnych korzyści finansowych i operacyjnych wynikających z jednolitego rynku obrony, w tym zwiększenia efektywności i zbiorowych zdolności wojskowych, poprzez przeprowadzenie niezależnej oceny skutków; wzywa do utworzenia pojedynczego punktu kontaktowego, w którym zainteresowane strony będą mogły zgłaszać przeszkody, gromadzić dowody i monitorować przestrzeganie przepisów przez państwa członkowskie;

35. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady Europejskiej z października 2025 r., w których wezwano do sporządzania rocznego sprawozdania na temat gotowości przemysłowej UE w dziedzinie obronności, i apeluje, aby zostało ono uzupełnione o tablicę wyników jednolitego rynku obrony, publikowaną przez Komisję we współpracy z Europejską Agencją Obrony; podkreśla, że tablica wyników powinna uwzględniać takie wskaźniki jak udział zamówień publicznych w dziedzinie obronności realizowanych wspólnie lub w ramach otwartej konkurencji w całej UE, poziom transgranicznej współpracy przemysłowej, wskaźniki udziału MŚP oraz ograniczenie powielania systemów; podkreśla, że powinna ona również uwzględniać korzyści społeczno-gospodarcze wynikające z programów obronnych UE we wszystkich państwach członkowskich i regionach, w tym tworzenie miejsc pracy i rozwój przemysłowy, aby ukierunkować udoskonalanie polityki i wzmocnić zaufanie publiczne;

36. jest głęboko przekonany, że aby zagwarantować demokratyczną legitymację i przejrzystość polityki obronnej UE w czasach wojny hybrydowej i kampanii dezinformacyjnych, Parlament musi odgrywać kluczową rolę w planowaniu, nadzorowaniu i kontrolowaniu tej polityki; podkreśla, że należy zapewnić przejrzystość i rozliczalność;

wzywa Komisję, Radę, państwa członkowskie i Europejską Agencję Obrony do zapewnienia bezpiecznych kanałów wymiany informacji niejawnych i poufnych z Parlamentem, przemysłem obronnym i organami krajowymi;

°

° °

37. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.